

Sygn. akt II AKa 1/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2015r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA – Zbigniew Kapiński

Sędziowie: SA – Marek Czecharowski (spr.)

SO (del.) – Ewa Gregajtys

Protokolant: – sekr. sąd. Łukasz Jachowicz

przy udziale Prokuratora Leszka Woźniaka

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2015 r.

sprawy T. S.

o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę w wyniku niesłusznego tymczasowego aresztowania w sprawie zakończonej postanowieniem Prokuratury Rejonowej Warszawa – Śródmieście z dnia 4 stycznia

1983 r. o umorzeniu postępowania sygn. akt 1 Ds 869/82

na skutek apelacji, wniesionych przez pełnomocnika wnioskodawcy oraz prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 3 października 2014 r. sygn. akt XII Ko 26/12

utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

wydatkami związanymi z postępowaniem odwoławczym obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

T. S. wystąpił w wnioskiem o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę w wyniku niesłusznego tymczasowego aresztowania w sprawie zakończonej postanowieniem Prokuratury Rejonowej Warszawa - Śródmieście z dnia 4 stycznia 1983 roku o umorzeniu postępowania sygn. akt 1 Ds. 869/82.

Wysokość roszczenia z tego tytułu określił na kwotę 2.325.000 zł wywodząc ją jako adekwatną do kwoty renty wypłaconej b. pracownikowi służby więziennej S. M. (1).

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 3 października 2014 r. (sygn. akt XII Ko26/12):

I. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz T. S. kwotę 50 000 złotych tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną w wyniku niesłusznego tymczasowego aresztowania w sprawie zakończonej postanowieniem Prokuratury Rejonowej Warszawa - Śródmieście z dnia 4 stycznia 1983 roku o umorzeniu postępowania o sygn. akt 1 Ds. 869/82 z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się przedmiotowego wyroku do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie wniosek o zadośćuczynienie oddalił;

III.kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Apelacje od powyższego orzeczenia wnieśli pełnomocnik wnioskodawcy i prokurator.

Pełnomocnik wnioskodawcy skarżąc wyrok w całości tj. w zakresie punktu II zarzucił:

I. obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na wynik postępowania, w postaci:

1. art. 7 i art. 410 k.p.k. - poprzez oparcie wyroku jedynie na części okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, mających znaczenie dla rozstrzygnięcia, a pominięcie wśród ustaleń faktycznych niektórych okoliczności wynikających z dowodów uznanych przez Sąd za w całości wiarygodne, a także na dowolnej, a nie swobodnej, ocenie zebranego materiału, a odnośnie ppkt. a) także naruszeniu art. 424 § 1 pkt. 1 k.p.k., poprzez wadliwe uzasadnienie wyroku w tej mierze, de facto uniemożliwiające kontrolę instancyjną orzeczenia, wskutek czego:

(a) wbrew zeznaniom wnioskodawcy, dokumentom z akt IPN oraz dowodowi z zeznań świadka B., czyli dowodom, którym Sąd dał wiarę w całości, a także wbrew złożonym do materiału dowodowego publikacjom prasowym, a także przy zupełnym braku przeciwdowodów w tej mierze, Sąd nie ustalił, że traktowanie wnioskodawcy w pierwszym okresie aresztowania, w P. M., przez funkcjonariuszy SB miało charakter zaplanowanych z premedytacją, na polityczne zlecenie partii rządzącej w PRL, bestialskich tortur, o niespotykanej wręcz skali okrucieństwa nawet, jak na warunki totalitarnego reżymu sowieckiego panującego wówczas w Polsce, które to błędne, a w pewnej części nawet nieistniejące ustalenia legły u podstaw oddalenia wniosku o zasądzenie zadośćuczynienia ponad kwotę 50.000 złotych;

(b) wbrew zeznaniom wnioskodawcy, którym w tej mierze Sąd dał wiarę, doświadczeniu życiowemu i zasadom logicznego wnioskowania, a także przy zupełnym braku przeciwdowodów w tej mierze, Sąd nie ustalił, iż część tymczasowego aresztowania odbyta w A. Ś.przy ul. (...) w W. była dla wnioskodawcy niezwykle dolegliwa i krzywdząca, a traktowanie przez funkcjonariuszy służby więziennej sprzeczne było z przepisami dotyczącymi traktowania młodocianych pozbawionych wolności, a wręcz błędnie ustalił, iż traktowanie wnioskodawcy w AŚ M. było okolicznością wpływającą na konieczność zmniejszenia wysokości zadośćuczynienia, które to błędne ustalenia legły u podstaw oddalenia wniosku o zasądzenie zadośćuczynienia ponad kwotę 50.000 złotych;

(c) wbrew zeznaniom wnioskodawcy, którym w tej mierze Sąd dał wiarę, doświadczeniu życiowemu i zasadom logicznego wnioskowania, a także przy zupełnym braku przeciwdowodów w tej mierze, Sąd mylnie uznał, jakoby podjęcie nauki poza liceum dziennym, w którym ją rozpoczął, w kontrolowanej przez SB szkole o charakterze wieczorowym i nadrobienie poważnym kosztem własnym zaległości wywołanych wykonaniem nieważnych orzeczeń władz PRL nie zwiększało krzywdy wnioskodawcy, które to błędne ustalenia legły u podstaw oddalenia wniosku o zasądzenie zadośćuczynienia ponad kwotę 50.000 złotych;

(d) wbrew zeznaniom wnioskodawcy, dokumentom z akt IPN oraz dowodowi z zeznań świadka B., czyli dowodom, którym Sąd dał wiarę w całości, a także przy zupełnym braku przeciwdowodów w tej mierze, Sąd nie ustalił, iż wyjazd emigracyjny wnioskodawcy był skutkiem obawy wnioskodawcy o swoje życie, w pełni uzasadnionej wykonaniem wobec Niego nieważnych orzeczeń organów PRL i sytuacji politycznej w Polsce w okresie lat osiemdziesiątych, a także mylnie uznał, że emigracja wnioskodawcy była jego wyborem życiowym niezależnym od sytuacji życiowej, przymusowo wynikłej z orzeczeń karnych wydanych i wykonanych na Jego szkodę przez organy PRL, w efekcie błędne ustalenia faktyczne Sądu w tym przedmiocie legły u podstaw oddalenia wniosku o zasądzenie zadośćuczynienia ponad kwotę 50.000,- (pięćdziesiąt tysięcy) złotych.

2. art. 7 i art. 410 w związku z art. 193 § 1 k.p.k. — poprzez oparcie wyroku jedynie na części okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, mających znaczenie dla rozstrzygnięcia, a pominięcie wśród ustaleń faktycznych niektórych okoliczności wynikających z dowodów uznanych przez Sąd za w całości wiarygodne, w szczególności polegające na wadliwej interpretacji dowodów z opinii biegłych, mającej charakter oceny dowodów błędnej i dowolnej, a nie swobodnej, pobierającej ustalenia w pełni sprzeczne z jasnymi ocenami biegłych, wskutek czego:

(a) wbrew dowodowi z opinii biegłych psychologa i psychiatry, zeznaniom wnioskodawcy i przy całkowitym braku przeciwdowodów w tej mierze, Sąd odmówił wiarygodności zeznaniom wnioskodawcy w części opisującej bestialskie tortury, jakim był poddawany w czasie swego uwięzienia, w efekcie czego błędne ustalenia Sądu w tym przedmiocie legły u podstaw oddalenia wniosku o zasądzenie zadośćuczynienia ponad kwotę 50.000 złotych;

(b) wbrew dowodowi z opinii biegłego W. C., zeznaniom wnioskodawcy i całkowitemu brakowi przeciwdowodów w tej mierze, Sąd nie ustalił, iż przepuklina stwierdzona u wnioskodawcy pozostaje w związku przyczynowym z torturami stosowanymi wobec niego podczas pozbawienia go wolności, w efekcie czego błędne ustalenia Sądu w tym przedmiocie legły u podstaw oddalenia wniosku o zasądzenie zadośćuczynienia ponad kwotę 50.000 złotych;

(c) wbrew dowodowi z opinii biegłego S. M. (2), zeznaniom wnioskodawcy i całkowitemu brakowi przeciwdowodów w tej mierze, Sąd nie ustalił, iż odczuwane przez wnioskodawcę do dnia wydania wyroku dolegliwości bólowe stóp i barków pozostają w związku przyczynowym z torturami stosowanymi wobec niego podczas pozbawienia go wolności, w efekcie czego błędne ustalenia Sądu w tym przedmiocie legły u podstaw oddalenia wniosku o zasądzenie zadośćuczynienia ponad kwotę 50.000 złotych.

II. na podstawie art. 438 pkt. 3 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mające wpływ na jego treść, wynikłe z obrazu przepisów postępowania wskazanych powyżej w petitum apelacji, a polegające na:

(a) nieustaleniu, mimo istnienia w materiale dowodowym pełnych podstaw do ustalenia, iż wnioskodawca był w czasie pozbawienia wolności poddawany wielodniowym, bestialskim torturom, zaplanowanym z premedytacją na zlecenie władz partii rządzącej w PRL, który to błąd wpłynął bezpośrednio na oddalenie wniosku w zaskarżonej części;

(b) nieustaleniu, mimo istnienia w materiale dowodowym pełnych podstaw do ustalenia, iż warunki pozbawienia wolności Wnioskodawcy w A. Ś. W. - M. miały okrutny i opresyjny charakter i stanowiły okoliczność mającą wpływ na podwyższenie zadośćuczynienia dochodzonego wnioskiem nie zaś na jego obniżenie, który to błąd wpłynął bezpośrednio na oddalenie wniosku w zaskarżonej części;

(c) nieustaleniu, mimo istnienia w materiale dowodowym pełnych podstaw do ustalenia, iż emigracja wnioskodawcy pozostawała w adekwatnym związku przyczynowym z przeżyciami i obawami wnioskodawcy wywołanymi wykonaniem orzeczeń karnych władz PRL wobec niego, który to błąd wpłynął bezpośrednio na oddalenie wniosku w zaskarżonej części;

(d) nieustaleniu, mimo istnienia w materiale dowodowym pełnych podstaw do ustalenia, iż wysiłki wnioskodawcy podjęte dla kontynuowania nauki i studiów, mimo traumatycznych przeżyć więziennych, winny mieć wpływ na podwyższenie a nie obniżenie zasądzonego zadośćuczynienia, który to błąd wpłynął bezpośrednio na oddalenie wniosku w zaskarżonej części;

(e) nieustaleniu, mimo istnienia w materiale dowodowym pełnych podstaw do ustalenia, iż przepuklina stwierdzona u wnioskodawcy pozostaje w związku przyczynowym z torturami stosowanymi wobec niego podczas pozbawienia go wolności, który to błąd wpłynął bezpośrednio na oddalenie wniosku w zaskarżonej części;

(f) nieustaleniu, mimo istnienia w materiale dowodowym pełnych podstaw do ustalenia, iż odczuwane przez wnioskodawcę do dnia wydania wyroku dolegliwości bólowe stóp i barków, pozostają w związku przyczynowym z torturami stosowanymi wobec niego podczas pozbawienia go wolności, który to błąd wpłynął bezpośrednio na oddalenie wniosku w zaskarżonej części;

III. na podstawie art. 438 pkt 1 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego w postaci:

1. art. 361 § 1 k.c. w zw. z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego poprzez niewłaściwą wykładnię, polegającą na mylnym przyjęciu przez Sąd I instancji jakoby odpowiedzialność majątkowa Skarbu Państwa określona w art. 8 ust. 1 przywołanej ustawy wynikała z przyczyn będących jedynie w bezpośrednim związku przyczynowo skutkowym z bezpodstawnym pozbawieniem wolności. Podczas gdy, po pierwsze — jak w sposób utrwalony podkreśla się w orzecznictwie — z art. 361 § 1 k.c. wynika odpowiedzialność zobowiązanego również za następstwa pośredniego związku-przyczynowo skutkowego, a istotne jest jedynie to, czy kolejne ogniwa łańcucha związku pozostają w adekwatnym związku z faktem stanowiącym ogniwo je poprzedzające, a ponadto, zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy rehabilitacyjnej odpowiedzialność zobowiązanego Skarbu Państwa nie ogranicza się wyłącznie do następstw pozbawienia wolności (jak błędnie interpretuje Sąd I instancji), lecz obejmuje szkody i krzywdy „wynikłe z wykonania orzeczenia albo decyzji”;

2. art. 361 § 1 k.c. w zw. z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego poprzez niewłaściwe zastosowanie, polegające na mylnym przyjęciu przez Sąd I instancji, jakoby brak było adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy:

(a) krzywdą wnioskodawcy doznaną w wyniku konieczności nadrabiania zaległości w nauce, usunięcia z liceum dziennego i podjęcia nauczania w liceum quasi - wieczorowym, w szkole pozostającej pod stałym nadzorem SB, a orzeczeniami wydanymi przeciw wnioskodawcy i wykonywanymi w związku z postępowaniem karnym toczonym wobec Wnioskodawcy;

(b) problemami zdrowotnymi wnioskodawcy, w szczególności dolegliwościami bólowymi stóp i barków oraz przepukliną a wykonywaniem wobec wnioskodawcy orzeczeń karnych organów PRL.

(c) wyjazdem emigracyjnym wnioskodawcy z Polski, jako efektem traumy doznanej w wyniku uwięzienia i tortur stosowanych podczas niego oraz powstałej obawy o życie, a wykonywaniem wobec wnioskodawcy orzeczeń karnych organów PRL;

3. art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego w zw. z art. 445 § 1 k.c., poprzez niewłaściwe zastosowanie i zasądzenie zadośćuczynienia w kwocie znacznie niższej niż należna, przy uwzględnieniu całości okoliczności sprawy i aktualnego orzecznictwa.

W związku z powyższym w konkluzji skarżący wniósł o zmianę wyroku Sądu I instancji w zakresie, w jakim go zaskarżono, poprzez zasądzenie na rzecz wnioskodawcy od zobowiązanego kwoty różnicy pomiędzy żadaną we wniosku kwotą 2.325.000 zł., a zasądzoną w niezaskarżonym pkt. I wyroku tj. 50.000 zł., czyli kwoty 2.275.000 zł., tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną w wyniku niesłusznego tymczasowego aresztowania w sprawie o sygnaturze akt 1 Ds. 869/82 wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wydania wyroku do dnia zapłaty.

Lektura powyższych zarzutów i obszernego uzasadnienia upoważnia do wniosku, iż apelacja sprowadza się do wielokrotnie powtarzanej tezy, iż zeznania wnioskodawcy są jedynym, w pełni wiarygodnym dowodem w sprawie, zaś pozostałe dowody wspierają jego depozycje, mimo, że np. opinie biegłych nie zawierają wniosków tak jednoznacznych „jak życzyłyby sobie tego Sąd Okręgowy” lub „jak sobie wymarzył Sąd Okręgowy”.

Prokurator natomiast skarżąc wyrok w całości na niekorzyść wnioskodawcy zarzucił:

1) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść polegający na niezasadnym przyjęciu iż kwota 50.000 zł jest adekwatną sumą dla zadośćuczynienia doznanej przez T. S. krzywdy w wyniku jego bezprawnego pozbawienia wolności w okresie stanu wojennego;

2) obrazę przepisów postępowania karnego mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:

- art. 7 k.p.k. poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego dokonaną z pominięciem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego,

- art. 167 k.p.k. poprzez zaniechanie przeprowadzenia dowodów z urzędu a mianowicie dowodu z zeznań brata wnioskodawcy na okoliczność krzywd jakich doznał wnioskodawca w trakcie pobytu w areszcie, oraz jego stanu zdrowia przed i po opuszczeniu aresztu,

- art. 167 k.p.k. poprzez zaniechanie uzupełnienia opinii biegłych psychiatry i psychologa, chirurga ortopedy i chirurga wydanych w oparciu o niekompletny materiał dowodowy tj. z pominięciem materiału dowodowego wynikającego z akt IPN BU 01322/2557, IPN BU 481/91 i IPN BU 960/386 zawartych na płycie CD,

- art. 366 § 1 k.p.k. poprzez niewyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy mających wpływ na wysokość zadośćuczynienia,

- art. 410 k.p.k. poprzez oparcie orzeczenia na niepełnym i wybiórczo potraktowanym materiale dowodowym.

W uzasadnieniu apelacji skarżący przytacza konkretne dokumenty z akt znajdujących się w zbiorach Instytutu Pamięci Narodowej w świetle, których uwzględnienie w procesie rozumowania pozwoliłoby na ustalenie adekwatnego i odpowiedniego w rozumieniu art. 445 k.c. zadośćuczynienia za doznane krzywdy.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Obydwie apelacje jako niezasadne nie zasługują na uwzględnienie, przy czym apelację pełnomocnika wnioskodawcy należy uznać za zbliżoną do oczywście bezzasadnej.

Na wstępie stwierdzić trzeba, iż – zdaniem Sądu Apelacyjnego – orzeczenie Sądu meriti zostało wydane po zebraniu i ujawnieniu materiału dowodnego w zakresie pozwalającym na rzeczowe odniesienie się do wniosku T. S..

Jak wynika z protokołów posiedzeń w sprawie, Sąd wysłuchał w wielu momentach drobiazgowej relacji wnioskodawcy, przesłuchał wskazanych świadków oraz biegłych, a także zapoznał się – ujawniając w stosowny sposób – z materiałami pochodzącymi ze zbiorów Instytutu Pamięci Narodowej.

Sporządzone uzasadnienie wyroku uwzględnia wszystkie te dowody i zawiera odniesienie się do tez wyrażonych przez wnioskodawcę i jego pełnomocnika. Spełnia więc kryteria wymienione w art. 424 k.p.k.

Analiza zarzutów obu apelacji upoważnia do stwierdzenia, iż rzeczywistym przedmiotem wniesionych środków odwoławczych jest wysokość zasądzonego na rzecz wnioskodawcy zadośćuczynienia za krzywdę doznaną w wyniku niesłusznego tymczasowego aresztowania w sprawie zakończonej postanowieniem Prokuratury Rejonowej (...) z dnia 4 stycznia 1983 r. o umorzeniu postępowania o sygn. akt 1 Ds. 869/82.

Sąd Okręgowy rozpoznając wniosek w tym przedmiocie uznał go bowiem co do meritum za zasadny i tego stanowiska obie strony nie kwestionują. Przedmiotem kontrowersji jest natomiast wysokość kwoty zadośćuczynienia.

Pełnomocnik wnioskodawcy podtrzymując żądanie sformułowane we wniosku a określone na 2.325.000 zł domaga się zasądzenia kwoty odpowiadającej różnicy między tą wartością a zasądzoną już kwotą 50 tys. zł a więc 2.275.000 zł.

Oskarżyciel publiczny natomiast stawiając zarzuty naruszenia przepisów procedury, które skutkowały niepełnym wyjaśnieniem okoliczności sprawy - zasadniczym zarzutem czyni błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za

podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść polegający na niezasadnym przyjęciu, iż kwota 50 tys. zł jest adekwatną sumą dla zadośćuczynienia doznanej przez T. S. krzywdy. Zdaniem tego skarżącego kwota zasądzona jest nadmiernie wygórowana. Przywołuje w apelacji wniosek prokuratora występującego w postępowaniu przed Sądem I instancji, który formułował sugestię zasądzenia tytułem zadośćuczynienia kwoty 24 tys. zł.

Mimo, że oskarżyciel publiczny konkluduje stawiane zarzuty wnioskiem o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy, Sąd odwoławczy nie znalazł podstaw do podzielenia tego wniosku uznając, iż zebrany w sprawie materiał pozwala na ostateczne rozstrzygnięcie w przedmiotowej sprawie.

Sąd Okręgowy bowiem zebrał w toku postępowania dostateczny materiał upoważniający do poczynienia ustaleń faktycznych i rozstrzygnięcie w przedmiocie dochodzonego roszczenia.

Żądanie wnioskodawcy jeśli idzie o kwotę jest całkowicie pozbawione racjonalności i oparte na niemożliwych do przyjęcia przesłankach bowiem nie pozostają w żadnej relacji do sytuacji wnioskodawcy tak w momencie stosowanej wobec niego represji jak i jej następstw, również w zakresie dalszych konsekwencji, po zwolnieniu go z aresztu.

Pomijając kwestie zasadności obliczania kwoty zadośćuczynienia poprzez przemnożenie określonej wartości przez liczbę miesięcy pozbawienia wolności (judykatura odżegnuje się od takiego wzorca) stwierdzić trzeba, że powtarzające się we wpływających do Sądów wnioskach, a i także w uzasadnieniach zapadających wyroków kwoty zadośćuczynienia za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie, gdy nie towarzyszy temu naruszenie praw pozbawionego wolności, oscylują wokół kwot rzędu 3 - 4 tys. zł (rzadko ok. 6 tys. zł) w stosunku miesięcznym. Gdyby podążyć tym tropem, tym tokiem rozumowania - kwotą adekwatną zważywszy na okres pozbawienia wolności byłaby kwota w granicach 12 – 24 tys. zł.

Wysokość zasądzzonego zatem zadośćuczynienia daleko odbiegające in plus od wymienionych wyżej wartości pozwala na stwierdzenie, że orzeczenie Sądu I instancji uwzględnia także rekompensatę z tytułu sprzecznych z prawem metod przesłuchania i zasługuje na akceptację.

Należy przy tym stwierdzić, iż zebrane w sprawie dowody nie potwierdziły by bezprawne i niegodziwe metody postępowania wobec aresztowanego T. S. miały taki charakter jak opisuje to wnioskodawca i wywołały opisywane skutki. Tego zaś dotyczą w większości zarzuty sformułowane w apelacji tak co do rzekomych uchybień formalnych w procedowaniu jak i ustaleń faktycznych. Wbrew tezie apelującego powtarzanej wielokrotnie w zarzutach nie wynikają one z depozycji przesłuchanych świadków, ani też z dokumentów. Również złożone w sprawie opinie biegłych nie dają podstaw do przyjęcia by efektem przemocy stosowanej wobec wnioskodawcy były opisywane przezeń skutki.

Koniecznym jest odnotowanie, iż z załączonej dokumentacji pochodzącej ze zbiorów Instytutu Pamięi Narodowej wynika, iż **wnioskodawca już w okresie poprzedzającym zatrzymanie cierpiał na szereg dolegliwości (m. in. przepuklina, przewlekłe zapalenie jelita grubego)**, które zatem nie mogły być w przyszłości efektem bezprawnych działań wobec niego.

Wspomniane schorzenia odnotowane są w dokumentacji lekarskiej w wyniku zgłoszenia ich przez T. S. w toku wywiadu prowadzanego przez lekarza, do którego zgłaszał się w trakcie pobytu w Areszcie (wkładka do książki zdrowia skazanego, wpisy datowane na 22 oraz 24 marca 1982 r. - w zbiorze (...) (...)). Wnioskodawca był wielokrotnie badany i konsultowany przez lekarzy różnych specjalności (w tym ortopeda, psychiatra). Informacja o stanie zdrowia znalazła też odbicie w opinii wydanej przez dyrektora szkoły, do której uczęszczał w okresie poprzedzającym zatrzymanie (karta oznaczona liczbą 36, opinii przekazanej matce wnioskodawcy przy piśmie z 1 kwietnia 1982 r. - w zbiorze (...) (...)).

Należy też zwrócić uwagę, że opinia psychiatryczno – psychologiczna (z dnia 31 marca 1982 r. oznaczona l. 65 – 68 – zbiór (...) (...)) wydana przez biegłych uczestniczących w przesłuchaniu wnioskodawcy koresponduje z uwagami dotyczącymi jego zachowań także w okresie nauki (przed aresztowaniem) oraz adnotacjami o zachowaniu w jednostce penitencjarnej.

Pozwala to na konkluzję, iż opisywana w tych dokumentach nie najmocniejsza konstrukcja psychiczna wnioskodawcy mogła skutkować większą traumą w jego przypadku, co przekłada się na subiektywne większe poczucie krzywdy.

Dało to asumpt do relacji, która została uznana przez Sąd Okręgowy za wymagającą pewnej rezerwy w ocenach.

Na koniec trzeba też stwierdzić, że Sąd I instancji przedstawił motywy swojego rozstrzygnięcia używając wyważonego słownictwa zwłaszcza w odniesieniu do tak bardzo osobistej sfery jaką jest kondycja psychiczna wnioskodawcy. Dokładnie i rzeczowo omówił zebrany materiał.

Sformułowane wnioski – zdaniem Sądu odwoławczego – respektują wymogi zawarte w art. 7 i 410 k.p.k.

Na marginesie odnotowania wymaga, iż zaprezentowane w uzasadnieniu apelacji pełnomocnika wnioskodawcy stwierdzenia i oceny o osiągnięciach, a także przyczynach niepowodzeń edukacyjnych T. S. (str. 13 – 14 apelacji) pozostają w jaskrawej sprzeczności z wynikami jego nauki i przyczynami niepowodzeń rzeczowo zaprezentowanymi w opinii sporządzonej na prośbę matki wnioskodawcy przez dyrektora Liceum im. (...).

Odnosząc się na koniec raz jeszcze do apelacji prokuratora Sąd odwoławczy stwierdza, że nawet gdyby zasadzoną na rzecz wnioskodawcy kwotę zadośćuczynienia uznać za nadmiernie zawyżoną to niewspółmierność jej nie ma cechy rażącej.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku.